

№ 4. – С. 170-174. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvdduvs_2013_4_25.pdf

4. Мироненко Є. О. Принципи верховенства права та законності в адміністративному судочинстві України [Електронний ресурс] / Є. О. Мироненко // Форум права. – 2013. – № 4. – С. 248–252. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_4_43.pdf

5. Рішення Конституційного Суду у справі за конституційним поданням правління Пенсійного фонду України у справі за конституційним поданням правління Пенсійного фонду України щодо офіційного тлумачення положень статті 1, частин першої, другої, третьої статті 95, частини другої статті 96, пунктів 2, 3, 6 статті 116, частини другої статті 124, частини першої статті 129 Конституції України, пункту 5 частини першої статті 4 Бюджетного кодексу України, пункту 2 частини першої статті 9 Кодексу адміністративного судочинства України в системному зв'язку з окремими положеннями Конституції України (Справа № 1-11/2012): від 25.01.2012 р., № 3-рп/2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-12/paran63#n63>

6. Окрема думка судді Конституційного Суду України Стецюка П.Б. стосовно Рішення Конституційного Суду № 3-рп/2012; Окрема думка від 31.01.2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/nb03d710-12>

7. Окрема думка судді Конституційного Суду України Лилака Д.Д. стосовно Рішення Конституційного Суду № 3-рп/2012; Окрема думка від 31.01.2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/nc03d710-12>

8. Кодекс адміністративного судочинства // Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 06.07.2005 № 2747-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

Короленко І.В.

студентка,

Науковий керівник: Бабич В.А.

кандидат юридичних наук, доцент,

Національний університет державної податкової служби України

МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗА АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Адміністративне право як комплексна галузь права, норми якої регулюють відносини переважно у сфері державного управління, особливу увагу звертає на застосування різних заходів адміністративного впливу до осіб, що вчинили правопорушення. Враховуючи доволі

складну та суперечливу ситуацію в Україні, питання притягнення до адміністративної відповідальності військовослужбовців, які, згідно з чинним законодавством, становлять особливу категорію осіб, є надзвичайно актуальним на сьогоднішній день.

Як відомо, Збройні Сили та інші військові формування України – це специфічні державні організації, де службові відносини регулюються на основі суворої централізації, єдиноначальності та військової дисципліни в здійсненні управління військами. Тому держава обмежила юрисдикцію цивільних органів влади щодо притягнення до адміністративної відповідальності військовослужбовців.

Так, відповідно до ст. 15 Кодексу законів України про адміністративні правопорушення, військовослужбовці і призвані на збори військовозобов'язані, несуть відповідальність за адміністративні правопорушення, як правило, за Дисциплінарним статутом Збройних Сил України [1, с. 12]. Однак за порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, правил полювання, рибальства та охорони рибних запасів, митних правил, вчинення корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних з корупцією, неправомірне використання державного майна, невжиття заходів щодо окремої ухвали суду чи окремої постанови судді, щодо подання органу дізнання, слідчого або протесту, припису чи подання прокурора, ухилення від виконання законних вимог прокурора і за контрабанду військовослужбовці та військовозобов'язані, які призвані на збори несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах.

У зв'язку з особливостями військової служби, не застосовуються до військовослужбовців та військовозобов'язаних, які призвані на збори такі види адміністративних стягнень, як виправні роботи та адміністративний арешт. Спеціально уповноважені державні органи чи посадові особи, яким надано право застосовувати адміністративні стягнення, за виключенням, коли військовослужбовці безпосередньо несуть адміністративну відповідальність у вигляді, передбачених законодавством, адміністративних стягнень, мають право замість накладення адміністративних стягнень передавати матеріали про адміністративні правопорушення командирам військових частин (начальникам військових установ) для вирішення питання про притягнення винних до дисциплінарної відповідальності [2, с. 32]

Дисциплінарну владу командир (начальник) застосовує до підлеглого військовослужбовця на підставі протоколу про адміністративне правопорушення, який він отримав від уповноваженого державного органу або посадової особи, що мають право накладати адміністративні стягнення. Він вирішує питання про визначення по відношенню до винної особи конкретного заходу адміністративного впливу і контролює реалізацію цього рішення.

Військовослужбовці, які посягають на державну власність, недбало ставляться до збереження озброєння, військової техніки та іншого майна, притягаються до матеріальної відповідальності. Притягнення до матеріальної відповідальності не звільняє від дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної чи кримінальної відповідальності.

Військовослужбовці та призвані на збори військовозобов'язані за шкоду, заподіяну державі, несуть матеріальну відповідальність згідно з чинним законодавством України. Умови та порядок притягнення до матеріальної відповідальності військовослужбовців та військовозобов'язаних (під час проходження ними зборів) в разі заподіяння ними матеріальної шкоди визначаються Положенням про матеріальну відповідальність військовослужбовців, за шкоду заподіяну державі. Це положення є основним нормативно-правовим актом, що регулює умови та порядок притягнення військовослужбовців до матеріальної відповідальності [3, с. 11].

Питання майнової відповідальності військовослужбовців вирішуються головним чином у службовому порядку, тобто, владою командира (начальника), оскільки ця відповідальність частіше всього спрямована на захист норм, що регулюють порядок поведінки з військовим майном, а шкода завдається військовій частині, з якою винний знаходиться у військово-службових відносинах. Право притягнення військовослужбовця до такої відповідальності надано не кожному командиру (начальнику), а тільки тому, хто за своїм службовим положенням є командиром (начальником) військової частини, з'єднання, установи.

Військовослужбовці і призвані на збори військовозобов'язані за шкоду, заподіяну розкраданням, марнотратством або втратою зброї та боєприпасів, оптичних приладів, засобів зв'язку, спеціальної техніки, льотно-технічного, спеціального морського і десантного обмундирування, штурманського спорядження, спеціального одягу і взуття, інвентарних речей та деяких інших видів військового майна, несуть матеріальну відповідальність у 2-10-кратному розмірі вартості цього майна [4, с. 176].

Перелік військового майна, нестача або розкрадання якого відшкодовується винними особами у кратному співвідношенні до його вартості, затверджується Кабінетом Міністрів України. Командири (начальники) військових частин, винні в незаконному звільненні або переведенні працівника на іншу роботу, повністю відшкодовують матеріальну шкоду, заподіяну у зв'язку з оплатою за період вимушеного прогулу або за період виконання ними нижче оплачуваної роботи. Таку відповідальність командири (начальники) військових частин несуть також у разі затримання ними виконання ухвали суду чи наказу вищого

за підлеглістю командира (начальника) про поновлення працівника на роботі.

У разі притягнення особи, яка заподіяла матеріальну шкоду державі, до кримінальної відповідальності командир (начальник) військової частини зобов'язаний подати щодо неї цивільний позов до суду на суму невідшкодованої шкоди. У разі виявлення нестачі майна, термін експлуатації якого на день ревізії або інвентаризації закінчився, або у разі неможливості встановити час його втрати відшкодування заподіяної шкоди провадиться в розмірі 25 відсотків, а для госпрозрахункових підприємств, організацій та установ – у розмірі 50 відсотків первинної вартості майна, якого не вистачає.

Сума стягнень за втрачене майно може бути зменшена командиром (начальником) військової частини за письмовим дозволом вищого за підлеглістю командира (начальника), а у випадках, передбачених законодавством України, – судом, залежно від обставин, за яких заподіяно шкоду, ступеня вини та матеріального стану винної особи, за винятком випадків заподіяння шкоди злочинними діями, вчиненими в особистих корисливих цілях [6, с. 285].

Військовослужбовці та призвані на збори військовозобов'язані, які притягаються до матеріальної відповідальності, ознайомлюються з матеріалами розслідування, про що у висновках робиться відповідний запис. Вони мають право подавати свої заперечення та клопотання на ім'я командира (начальника) військової частини [7, с. 59].

Таким чином, можна зробити висновок, що притягнення військовослужбовців до адміністративної відповідальності здійснюється в особливому порядку, зазвичай за участю командира (начальника) відповідної військової частини. Найпоширенішим видом покарання визнається штраф, у той же час виправні роботи та адміністративний арешт до цієї категорії осіб не застосовуються.

Список використаних джерел:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
2. Наказ «Про затвердження Інструкції про порядок і умови утримання військовослужбовців, заарештованих в адміністративному порядку» Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0693-15>
3. Про затвердження Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі: Постанова Верховної Ради від 21.12.2000. № 2171-III.
4. Гончаров С.Т. Адміністративна відповідальність за законодавством України. – К., 1995.
5. Мота А.Ф. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність військовослужбовців // Збірник наукових праць. – № 5. – Ч. III. – Хмельницький: Вид-во Академії ПВУ, 1997. – С. 240-244.

6. Мота А.Ф. Класифікація адміністративних правопорушень, за скоєння яких несуть відповідальність військовослужбовці // Збірник наукових праць. – № 9. – Ч. II. – Хмельницький: Вид-во Академії ПВУ, 1999. – С. 291-295.

7. Мота А.Ф. Детермінація адміністративної деліктності військовослужбовців // Наукові записки. Серія «Право». – Острог: Національний університет «Острозька академія», 2001. – Вип. 2. – С. 284-289.

8. Мота А.Ф. Адміністративна відповідальність військовослужбовців (окремі питання) // Вісник Львівського інституту внутрішніх справ: Збірник / Гол. ред. проф. В.Л. Регульський. – Львів: Львівський інститут внутрішніх справ, 2001. – № 1. – С. 261-263.

Лирик М.О.

студент,

Науковий керівник: Новак О.Д.

кандидат юридичних наук, асистент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРИНЦИП ОФІЦІЙНОГО З'ЯСУВАННЯ ВСІХ ОБСТАВИН СПРАВИ

Справедливий суд є важливим елементом правової та демократичної держави. Він допомагає забезпечити рівність всіх громадян між собою, а також унеможливити порушення прав та зловживання владою з боку держави. Дана робота буде присвячена одному із принципів адміністративного судочинства, а саме офіційному з'ясуванню всіх обставин у справі. Актуальність теми зумовлена напрямком руху України до правової та демократичної держави.

Відповідно до ч.1 ст.1 КАСУ «Завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ». Принципи становлять фундамент адміністративного судочинства, вони слугують основою для виконання вищезазначеного положення. Кожна із засад перелічена в ст. 7 КАСУ [1] відіграє важливу роль та виконує відповідну функцію. Принципи визначені у цій статті є ефективними тільки у тісній взаємодії [2, с. 6],